

Lekció: Jn 21, 1-14
Textus: Jn 21, 15-23

„Szeretsz-e engem?”

Kedves Testvérek, ez a rész a Bibliában talán az egyik legkedvesebb történetem, egy olyan történet, amelyet újra és újra feleleveníték magamban. Azt látjuk, Jézus hogyan érkezik el egy kudarcot vallott, megtört emberhez, és hogyan állítja helyre, hogyan gyógyítja meg. Amikor Isten Szentlelke újjászüli bennünket az élő reménységre, új életet ad, akkor gyógyít is: érzelmi, lelki értelemben is gyógyítja az életünket. Ennek a belső, múltból való gyógyulásnak nagyon jó példája az, amit itt Jézus és Péter között látunk.

Péter és a tanítványok a feltámadás után találkoztak Jézussal, újra visszamentek halászni, ám nem fogtak semmit. Azt mondja el a lekciónban olvasott történet, hogy az élet terméketlen, üres, nem vezet semmire. Amikor Péter kiveti a hálót, és nem fog semmit, ott van Péterben az az alapvető érzés (amelyről még nem beszélt Jézussal, hiába jelent meg neki), hogy elszurta az életét. „Jézus elhívott engem, és én megtagadtam őt. Lehetőséget adott nekem, és én eljásztottam”.

Jézus eljött a tanítványokhoz, megjelent nekik, de Péter magában még nem tudta feldolgozni, amit elrontott. Talán ha kakasszót hall, még mindig összeszorul a szíve. Egy másoknak ártatlan, semleges hang Péter számára mindig a kudarcát, a személyes törését jelenti. Miután Jézus megjelenik, Péter - amint a mellette lévő tanítvány, János kimondja, hogy: „az Úr az” - azonnal a vízbe ugrik, és kiúszik. Péter vágyik arra, hogy ott legyen Jézus mellett. Reggeli után Jézus félrehívja, és elindul ez a csodálatos, gyógyító beszélgetés.

Bárcsak Isten Szentlelke - miközben hallgatjuk, hogyan beszélget Jézus Péterrel - ilyen csodálatos, gyógyító beszélgetést végezne mindannyiunkkal!

Mert ha ez a beszélgetés nem jön létre, akkor Péter tovább hordozza a terheit, és tovább hordozza a kudarcát. Még ha találkoztunk is Jézussal, nagyon sokan hordozunk terheket és kudarcokat. Nagyon sok ember gondolkodik úgy, hogy eljön Istenhez, kapcsolatba kerül Vele, keresi Őt, de valahol a szíve mélyén igazából nem hiszi, hogy az élete helyreállhat. Méltatlannak, haszontalannak érzi magát Isten előtt. (Valakinek a családi élete futott zátonyra, de ki meri mondani: az én hibám, én vagyok a felelős érte. Vagy: valakinek azzal kell szembenéznie, hogy Istennek tett ígéretét nem tartotta be, és úgy érzi, hogy már nem mehet Isten elé, nem állhat meg Őelőtte. Vagy: valaki megtagadta Jézust, és rossz a lelkiismerete emiatt.) Sok minden van, ami miatt a múlt be tudja zárni az ember szívét. Csodálatos, hogy Jézus nem csupán a tanítványokhoz jön el újra, hanem személyesen félrevonja Pétert, hogy „beszélgessenek”. Mert Jézus nem akarja, hogy terhekkkel, a múlt foglyaiként éljük az életünket.

„*Simon, Jóna fia, jobban szeretsz-e engem, mint ezek?*” Jézus hihetetlen szeretettel és szelídséggel kérdezi ezt. Annál fájdalmasabb ez Péternek. Mindjárt a megszólítás: „*Simon, Jóna fia*”; Péternek ez az eredeti neve. Amikor Jézus meglátta és elhívta, hogy a tanítványa legyen, akkor mondta neki: „*te Simon vagy, Jóna fia, de Kéfásnak fognak hívni*” (A Kéfás arámul ugyanazt jelenti, mint az a szó, amelyből a Péter származik, a görög szó: kőszikla.) Te Simon vagy, Jóna fia, de én most megszólítalak, elhívlak, és ebben az elhívásban új identitásod lesz: Kőszikla.

Amikor Jézus visszajön, Pétert nem ezen a néven szólítja. Hogyan szólíthatná Kősziklának azt, aki néhány nappal korábban megtagadta Őt. A megszólítással - hogy a régi nevével szólítja - a hűtlenségére emlékezteti. Azzal a névvel szólítja meg, amellyel először megszólította, de amelyből egy új életre hívta el Pétert. Péter nem a tanítványi nevét hallja. De Jézus ugyanúgy megszólítja, mint amikor elhívta őt az élete terméketlenségéből, és most újra szólítja.

Ahogy Jézus folytatja, az Péter szívéig hatol. „*Jobban szeretsz-e engem ezeknél?*” Ez a másik fájdalmas emlék Péternek, hiszen ő mondta azt, hogy „ha mindenki elárul, én akkor se”. Azaz: azt mondta, hogy „én mindegyik tanítványnál jobban szeretlek téged. Én jobban ragaszkodom hozzád”. Jézus visszakérdezi ezt: „*Jobban szeretsz-e engem a többiekénél?*” Ezzel is aláhúzza Péter kudarcát.

A harmadik kérdés után Péter elszomorodik – miért? Nyilvánvalóan azért, mert a három kérdés emlékezteti a három tagadásra. A három tagadás van Jézus három kérdése mögött.

Mit tesz tehát Jézus, amikor elkezd beszélni egy emberrel, aki a múltjának, a kudarcának a foglya?

Jézus nem elkendőz, hanem nagyon tudatosan szembesít. Szembesít a kudarcral, szembesít a bűnnel. Mert tudja, hogy ahhoz, hogy valaki szabad legyen, ahhoz radikális kezelés kell, ahhoz néven kell nevezni a gondokat.

Tanulhatunk ebből - elég sokat - az egymással való kapcsolatunkra nézve is. Ez visszatérő téma a gyülekezetben, de hadd mondjam el újra: ha valakivel problémánk, konfliktusunk van, akkor vagy elkerüljük azt az embert, vagy esetleg valaki másnak elpanaszoljuk azt (így jut néha az én fülembe, mint lelkész fülébe, hogy ez, vagy az nem köszön nekem, észre sem vesz az utcán, meg sem ismer, csúnyán néz rám...). Ahelyett, hogy - azt tennék, amit Jézus tesz - ami által egyedül van gyógyulás: odamegyek az illetőhöz, és szeretettel beszélek vele; „nézd, én így érzem, hogy...”, és ahelyett, hogy a másik ezt el tudná fogadni - mi elkendőzzük a dolgokat. Jézus egyértelművé teszi, hogy - akár az Istennel való kapcsolatra, akár az egymással való kapcsolatra nézve - gyógyulás és megbékélés csak ott születik, ahol szeretettel, de valóságosan kimondják a bűnt, a kudarcot, a hibát.

Pétert így emlékezteti Jézus: *szeretsz-e engem*, te, aki elhagytál, aki megcsaltál, aki hűtlen lettél?

Péter azt mondja: „*Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged.*” Jó ez a válasz. Nem azt mondja, hogy: „Igen, Uram, de én jobban szeretlek, még mindig jobban szeretlek Téged ezeknél. Hát elbuktam, de én jobban...” Azt sem mondja Péter: „Hát, Uram, mit mondjak? Én nem szeretlek Téged. Hogy szeretnék én Téged, hogyha elárultalak?” Csak annyit mond, hogy: „*Uram, te tudod, hogy szeretlek Téged.* Te ismered engem. Te akkor is a szívembe láttál, amikor előre megmondtad, hogy mi fog történni, és most is a szívembe látsz, tudod, hogy mi van a szívemben”.

Ez a kijelentés, ez a vallástétel már nem Péter ereje, nem Péter tüze. Ez abból fakadt, hogy Jézus eljött hozzá, Jézus ismeri őt. Ebben ott van az is, hogy ő is ismeri már magát, mert akit megismert Jézus, az megismeri önmagát.

Hadd mondjam el, hogy Péternek ezek a szavai nagyon sokat jelentenek a számomra, amikor úgy érzem, hogy az egész élet kudarc, amikor vétkeztem, nem mennek a dolgok, amikor nem úgy csinálom, ahogyan kellene. Akkor a szívem mélyén meg tud szólalni ez a hang: „de te, *Uram, te tudod, hogy szeretlek Téged. Te mindent tudsz.*”

Azt gondolom, hogy ez a fő kérdés Krisztus követésében és a keresztyén életben, hogy a szívünk mélyén el tudjuk-e ezt mondani? Minden nyomorúságunk, kudarcunk ellenére őszintén tudom-e mondani: „*Te tudod, hogy én szeretlek téged.*” Akkora vigasztalás, akkora erő van ebben. (Péternek nem kell „kimenekítenie” magát ebből a helyzetből. Péternek nem kell elkezdenie magyarázni, hogy „de hát, Jézus, megérthetnéd, hogy abban a helyzetben én tulajdonképpen nem is akartam, hogy megtagadjalak, de mégis odajött, meg olyan hirtelen történt, a szolgálólány is rám kérdezett, sokan voltak, meg sötét is volt...) Nem kell magyarázkodni, Isten előtt mosogatni magunkat, csak annyit lehet mondani, hogy: Igen, ezt elrontottam, de Te tudod, hogy én szeretlek téged.

Ez az igazi evangélium. Ez az igazi örömhír, mert Jézus a három kérdésre adott válasz után azt mondja, hogy: „*Legeltesd az én bárányaimat! Órizd az én juhaimat! Legeltesd az én bárányaimat!*” Ebben a hármassal válaszban kapja meg Péter a bizonyosságot, hogy Jézus elfogadja őt. Jézus nem azért hívja el egy nehéz beszélgetésre, hogy leteremtse, aztán faképnél hagyja, hanem hogy helyreállítsa, meggyógyítsa.

Hiszen Jézus a saját nyáját bízta Péterre. János evangéliumában Jézus azt mondja magáról, hogy „*én vagyok a jó pásztor, és a jó pásztor életét adja a juhokért*” Jézus nem sokkal korábban életét adta az ő bárányiaiért, majd feltámadt. Övé ez a nyáj, övék a bárányok. És most, amit drága áron szerzett meg, akiket annyira szeretett, hogy az életét adta értük, azokat most rábízta Péterre? „*Legeltesd az én juhaimat, őrizd az én bárányaimat!*” Egy ilyen emberre, aki ennyire állhatatlan volt?

Péter, aki végigmegy ezen a beszélgetésen, sokkal erősebb, sziklaszilárdabb ember már, mint az, aki korábban nagy hévvel és tűzzel mondja, hogy: „*akárki megtagad, én nem tagadlak meg Téged*”. Ez az a pont, ahol Jézus rábíz valamit, ahol Péter átéli Isten gyógyító jelenlétét: akkor is kellesz Jézusnak, ha elrontottad, ha kudarcot vallottál - kis dolgokban vagy nagy dolgokban. (Valaki azt mondja a fél életére nézve: nem jól csináltam, nem jó úton jártam. Káosz, kudarcok, sebek és romok vannak mögöttem. És Jézus mégis megszólít, helyreállít, és rábízta az Ő nyáját; azaz feladatot ad, kifejezi, hogy fontos vagy, hogy számítász neki, hogy szüksége van rád.)

Ez a helyreállítás azonban nem olcsó lelki békét kínál Péternek. Nem arról van szó, hogy Péter - aki a terméketlen élet jelképeként visszament halászni - gyógyult lélekkel folytatja a halászatot. Jézus meggyógyította, most már jól van; alapít egy céget, és kivirágzik a halászati ipar, és aztán boldogan él, amíg meg nem hal.

Mert mi sokszor csak azért keressük Isten gyógyító, helyreállító munkáját, hogy a terheket vegye le rólunk. Nem azért keressük, hogy azután beálljunk Jézus követésébe és szolgálatába. Pedig Ő azért ölel magához, azért gyógyít meg, hogy utána vele menjünk, őt kövessük.

„*Bizony, bizony mondom neked, amikor fiatalabb voltál, felövezted magad, és oda mentél, ahova akartál, de amikor megöregszel, kinyújtod a kezedet, más övez fel téged, és oda visz, ahova nem akarod.*” Ahhoz, hogy valaki elinduljon – abban a korban – magára kellett egy övvel kötnie a ruhát. Ez jelenti a készséget arra, hogy valaki elindul, megy, csinálja a dolgát.

Ezt a képet használja Jézus. Fiatal korodban felövezted magad és oda mentél, ahova akartál. Most – azaz öregkorodban, amikor új életed van – más csinálja helyetted, más övez fel téged, azaz más fog vezetni. Most már nem arról szól az életed, hogy meggyógyultál, és azt csinálod, ami csak eszedbe jut. Most már más fog vezetni. János apostol hozzáteszi: „*Ezt azért mondta, hogy jelezze, milyen halállal dicsőíti majd meg Istent Péter.*” (Amikor János ezt írja, valamikor az első század végén, akkorra Péter már valóban feláldozta az életét Jézusért.)

Aztán Jézus azt mondja Péternek: „*Kövess engem!*” Egészen más ez a helyzet, mint amikor azt mondja Péter Jézusnak: „*követlek, akárhová mégy*”. Jézus azt mondta neki a halála előtt: „*ahová most megyek, oda nem követhetsz*”. „*Kövess engem!*” Ez a követés kb. 30 évvel később a halálba való követést jelenti. (Más övez fel = A Szentlélek uralma fogja vezetni Péter életét.)

Amikor Jézus közel jön hozzánk, amikor várjuk, hogy szabadítson meg a múlt terheitől, bocsásson meg, amikor szeretetével körülölel, akkor abban ott van, hogy követjük Jézust. A követésnek vannak nehézségei, küzdelmei: érnek érte pofonok, megvetés vagy gúny, félreértés, vagy a családban való meghasonlás. Követni Jézust, nem fájdalom nélkül való, de Ő előtte meggyógyít, hogy mindezt el tudjuk hordozni.

Ugyanakkor Jézus azt mondja, hogy nem egyforma feladattal bíz meg minden tanítványt. A tanítványság nem sematikus, Péternek ezt meg kell tanulnia. Péter látja a beszélgetéskor, hogy János apostol követi őket. Odafordul Jézushoz, kíváncsi, hogy „*hát vele mi lesz?*” Péter sejti, hogy Jánosra más vár. Jézus azt mondja: „*Mit tartozik rád? Ha azt akarom, hogy megmaradjon, amíg visszajövök, mit tartozik rád? Te kövess engem!*”

A két tanítvány élete nem ugyanolyan. Mindkettőjüknek Jézust kell követniük, de nem ugyanaz lesz az életük. Jézus követésekor ne egymásra nézzünk (persze sok mindenben egymásra kell figyelniük, bátorítanunk, hordoznunk kell egymást), ne azt gondoljuk: a mi életünk olyan kell legyen, mint az övé. Van akinek látszólag egész az élete, másnak a gyülekezetben nagyon nehéz helyzete van: beteg, nem kap gyermeket, szülei ellenségesek, szerette nem fordul

Jézushoz, nem tér meg. Akkor mondhatja a második: én biztos nem jól követem Jézust. Nem! *Mit tartozik rád*, hogy a másikkal mi lesz. A lényeg, hogy meghalljuk, Jézus személyesen mondja nekünk: „*Kövess engem!*” Indulj el utánam! Megvallva a kudarcot – Ő felállít. Végy erőt abból, hogy Ő szeretetével és jóságával eljön, hogy meggyógyítson, hogy megbocsásson, hogy átmossa az életedet, majd rábízza az Ő ügyét.

„*Kövess engem!*” = *Úgy éld* az életed a családotban, a munkahelyeden, a barátaid közt, hogy Jézus követője vagy, hogy Jézust hordozod. A szeretetteddel, a tetteiddel, az imádsággal, gondolataiddal Jézust képviseled azok között, akik közé állított. Mert ez az élet igazi tétje, mert erre hívott el bennünket Jézus.

Befejezésül arra hívlak benneteket, hogy akinek van valami az életében, ami nehéz, fájdalmas kudarc vagy bűn a múltban, és azt gondolja, hogy ez nem megbocsátható, nem átléphető, ez sohasem fogja szabadon engedni, az őszintén tárja ki a szívét Jézusnak. Az kérje most, hogy Isten Szentlelke gyógyítsa és töltsse be őt. Az folytassa a péteri beszélgetést Jézussal az elkövetkező napokban, hetekben. Mert Jézus meg akar szabadítani a múlt fogságából, hogy utána a jövőben Ővele teljes életet élhessünk.

De ha valaki úgy gondolja, hogy szeretne velünk, lelkészekkel, vagy egy tapasztaltabb testvérel beszélgetni, imádkozni, az tegye meg. Jó ezt a napvilágra hozni, nem egyedül küzdeni vele. Hanem odaállni Isten elé egy testvérünkkel együtt, és kimondani, együtt imádkozni. Mert ez a jó hír, hogy Jézus gyógyítani akar bennünket, és kiárasztja ránk az ő Lelkét, hogy az Ő szeretete teljesen és egészen átjárja a mi szívünket.

Ámen.

Hangfelvételtől leírta Fejérvári Nóra